

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE

KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

SZERKESZTI:
Dr. BOROS GYÖRGY

FŐMUNKATÁRS:
TARCSAFALVI ALBERT.

TARTALOM:

A szerkesztő asztaláról	121	Egy fiu levele szülőihez	129
Unitáriusok és más szabndelvű hivők	123	Dávid Ferenc egyleti gyűlések	131
„Székelybecsület“ diákszövetsége	124	Az unitáris lelkészgyűlés Bölonben június 26-án. Arbitér	123
A fogarasi unitárius egyházközség története Arkosi Tamás	127	Egyházi és iskolai mozgalmak	134
Tűzhely mellett: Künn a természetben. Vári D.	129	Boritékon: Az egylet pénztárába. Hir- detések.	

Mennyegzői, konfirmációi s ünnepi alkalommal igen kedves és jótékonyhatású állandó ajándék az imakönyv., **SZIVEMET HOZZÁD EMELEM**, írta dr. Boros György, női imakönyvet a sajtó meleg szavakkal üdvözölte, a közönség valláskülönbőség nélkül megkedvelte. Ára csinos vászonkötésben, arany kehely és arany cimmel 2 K 40 fill. **Öt példány egyszerre rendelve 10 K.** Bőrkötés arany-széllel (barna, sötétkék, fekete) 6K. Fehér csont, selyem- és bársony kötés többféle színben, kiválóan jó papíron 10 K. Bőrkötés remek kivitelben 14 kor. Megrendelhető a szerkesztőnél.

Sz.: 310—1913.

Pályázati hirdetés.

Az udvarhelyi egyházkörben székelyderzsi egyházközségünkben ürességbe jött lelkészi állásra pályázatot hirdetek:

Javadalom: 1. 78 egész képét fizető egyháztag a kettő kalangya (21 kévés) 156 kalangya buza, 2. 102 félképét fizető egyháztag a 1 kalangya (21 kévés) 102 kalangya buza. 3. ugyanannyi zab. 4. 61 vékás fizet 61 litervéka buzát és ugyanannyi zabot, 5. 58 napszamos tesz 2—2 napszámot vagy fizet 2—2 koronát, 6. 6 öl tűzifa házhoz szállítva. 7. Tizenhárom (13) hold föld haszonélvezete. 8. Saját marhája részére 10 drbig szabadlegeltetés (fel nem használás esetében pénzben nem lesz fizetve). 9. Kongrua 583 K 91 fillér. Természetben lakás, gazdasági épületekkel, kerttel.

Kellőleg felszerelt pályázati kérvények 1913. évi július 16-ig Kisgyörgy Sándor espereshez küldendők Vargyasra u. p. Olasztelek.

Kolozsvár, 1913. június hó 16.

Ferencz József,

Az egylet pénztárába a folyó évi május 20-tól június 20-ig rendes tagsági díjat fizettek: Ürmössy Kálmán Körömcébánya 911—913-ra, dr. Siménfalvi Árpád Nagyszőlős 909—913-ra, Belle Lászlóné, Magyarai Mihály, Nagy Gyuláné, dr. Pálfi József, Tarcsafalvi Albert, Tarcsafalvi Albertné, Fitori Péter Kolozsvár és Székely Ferenc Borosjenő 1913.

Előfizetői díjat fizettek: Jakabházy Samu Fehéregyháza, Lukács Géza Debrecen, Ács Bálint Battonya, Balogh József Kolozsvár, Jakab György Kispujon, Barabás Miklós és Veress József Kolozsvár 1913.

A budapesti Dávid Ferenc Egylet évi járulékában fizetett 200 K-t.

Ajándékoztak: a Perselyalpra a kolozsvári Gyermekeknep Rendező Bizottság 217 K 03 fillért, a Nők Szövetsége 4 K-t, az U. Közlöny céljaira Balogh József Kolozsvár 3 K 20 fillért. Fogadják az egylet köszönetét.

Kolozsvár, 1913. június hó 20-án.

Gálfi Lőrinc,

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE

KIADJA:

A DÁVID FERENCZ EGYLET

SZERKESZTI:

Dr. BOROS GYÖRGY

FOMUNKATÁRS:

TARCSAFALVI ALBERT.

Előfizetési ára: 2 kor. 44 fillér. Egy szám ára:
24 fillér. Egyleti tagok 5 évi kötelezettséggel,
egy évre 2 korona 4 f. fizetnek.

Minden pénz Gálfi Lőrincz egyleti pénztárnok-
hoz küldendő Kolozsvárra.

A szerkesztő asztaláról.

A férfi vagy a nő vétkezik-e többet? Melyik rontja a másikat? Melyikre kell jobban ügyelni a törvény és a becsület óráján? Szeretnők ezeket a kérdéseket egyszerűen nyitva hagyni egy üres lapon hadd írják meg a választ valakik mások. Mindenki. Mert hát az volna az orvoslás első feladata, hogy mindenki vegye észre mi része van a rosz, a bűn elősegítésében. Egészen meghal, amikor a kis gyermek ártatlanságát, tisztaságát, szépségét szemlélem. Egészen elkeserít, amikor a 15 év körüli elesettre gondolok. És hányan vannak! És mennyi rosz, mennyi romlás származik tőlük! Hol vagytok li mentők? Ti mindenki! Csak egynek álljátok útját. De mindenik. De egy se dugja zsebébe kezét amikor megmentheti a másikat az eleséstől!

Unosuntalan hirdetjük, hogy az unitárius vallás követőjének apostoli feladatai vannak. Mi azért vagyunk oly kevesen, hogy mindenkinek jusson hely és szerep a vallás érdekében. Terjeszteni kell a világosságot, hirdetni az igazságot, mert egyikre is másokra is szüksége van mindenkinek. A hit homályos birodalmában éppen olyan szükséges a világosság, mint az erkölcs bűnös örvényeiben az igazság erős keze. Új hitet, új erkölcsöt kell teremteni s ezzel új embereket, új társadalmat, mert most nem jól állunk.

Elfoj jóni az az idő s nem is olyan sokára, amikor nem fogják mivelt embernek tartani azt, akil csak egy-

szer is részeg állapotban látnak. Azután sem fogják tisztességes embernek tartani s diszkvalifikálják, éppen mint azt, aki váltót hamisít. És igazuk lesz az embereknek, mert a részeg ember meghamisítja önmagát, emberségét, becsületét. Az is következni fog, hogy az iszákos embert éppen úgy fogják gyógykezelletni, mint az elmebajost. Végül rájő az állam, hogy jóval több haszna lesz, ha a szesz italokat csak gyógytárakban engedni árultatni, mert akkor felényire apad a verekedő, a gyilkos, a tekergő, a rabló s a gonoszlevő, tehát kevesebb fogház, kevesebb bíró, kevesebb csendőr és rendőr, kevesebb törvényszék kell!

—

Értesültünk, hogy az Unitárius Közlönyben több tudományt, magas filozófiát, több elméletét, magasabb stílust szeretnének látni némely olvasóink. Biztosítjuk, hogy ez nekünk sokkal könnyebb feladat volna, mint a «tejnek italával való táplálás». El fog jőni ennek is az ideje, ha még 25 évet ezen a vágáson halad a Közlöny, mert akkorra oda nő a mi közönségünk is. Addig legyenek békekeséges türelemmel a felsőbb körök, mert most azok vannak többségben, akik még most is igen magasnak látják a mi mértékünket. Nemcsak hanem segítsenek, hogy eljuttathassuk az egyszerű lelkek ezereihez.

—

Akit becsülök szeretem,
Akit szeretek
Soha el nem feledem.

—

Széles háta lehet az időnek, mert mindent rá rakunk amii nekünk kellene hordoznunk. Ha barátunk segítséget kér «sajnáljuk, de nem tehetjük, mert elszűnk foglaltva». Ha a lelkész nem talál a templomban «igazán nem volt rá időm, mert annyi dolgom volt». Ha nem valami kellemes megbízatást kapunk «sajnáljuk, de az időnk nem engedi meg». Ha el kellett volna végezni, a mi ránk bízta «igazán nem volt rá időnk». Ha el kellene mennünk helyette csak egy félórai időre «megbocsáss barátom, de nagyon szorgos dolgom van, nem tehetem». Pedig kétszer, háromszor annyit is megtehetnénk, ha beosztanók és föl is használnók az időnket, de hát ő eltűri, hogy mindenért felelőssé tegyük.

Unitáriusok és más szabadelvű hívők.

A kiket egykor halálra üldöztek azért, mert hittek, a kiket hitetleneknek neveztek azért, mert csak Istent imádták, azok ma kezdenek a világ hitének apostolai lenni. Régen ariánus, szociniánus, samosatenus vagy servetianus eretneknek mondták őket, ma szabadelvű gondolkozók és hívők. Ők nem kérdezik te a Pálé, az Apolosé vagy a Krisztusé vagy-e, hanem testvérként üdvözlik és a szeretet vendégségét ülik vele.

A csak most visszalépett amerikai elnök Taft azon csodálkozik, hogy miért nem csatlakoznak milliók az unitárius zászló alá, s ime milliók képviselői éreznek és munkálkodnak együtt az egykor üldözött unitáriusokkal.

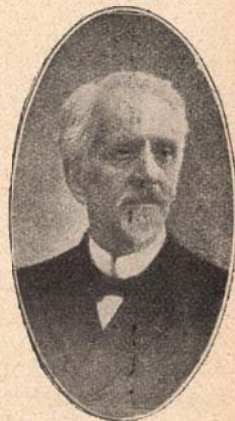
Azt mondanám, legyenek büszkék ti székely és magyar unitáriusok, hogy őséitek megszerezték néktek ezt a dicsőséget, mert hívek maradtatok mind halálig és megnyeritek az életnek koronáját. Ti boldogan élvezhetitek az új kor szellemében önként megnyilatkozó testvéri szeretetet, amely jobb kezét nyújtja felétek Ázsia legkeletibb határától Amerika legnyugatibb pontjáig.

Múlt számunkban bemutatuk a britt-szigeti hitrokonokat. Most egy kissé körül hordozzuk olvasóinkat más tájakon.

Északamerika leggazdagabb ország az unitárizmusban is. Ez adta a világnak Channinget, Parkert, Clarke Freeman Jakabot, Hale E. Edwardot, Longfellowt, Priestleyt, Washington, Taftot és egész óriás seregét a nagy papoknak, humanus és tudományos embereknek, költőknek, íróknak, jótékony embereknek. Ott a nők a férfikkal állandóan együtt harcoltak az ideális nagy célokért.

Mostani nagy emberei között első helyen állanak a vallás szolgálatában dr. Eliot Sámuel az amerikai Unitárius Társulat elnöke, dr. Wendte Károly a külföldi vallásügyi mozgalmak szervezője és lelki vezére.

Franciaország mostohan bánt el a szabadelvű vallás követőivel. A szentbe:italan éji kegyetlen mézárulás vérfürdőbe fullasztotta a hitet. Az újabb idő szerencsés változást biztosított itt is. A Renan, Reville, Hyacint atya nagyszerű hatása megérezett nemcsak az irodalomban, hanem a hitéletben is. A protestáns

Bonet Maury.

teológiai fakultás kitűnő tanárai a kor színvonalán állanak s irányzatukat jellemzi, hogy Bonet-Maury az unitárizmus kezdetéről a 16-ik százban, nagybecsű könyvvel írt, Az 1905. évi törvény, amely az egyházi javakat szecularizálta és a szerzeteket feloszlatta, a protestantizmusnak újabb lendületet adott. Most már a világiak is részt vesznek az egyházi szervezés munkájában. A zsidók is Levy rabbi vezetése alatt főleg a női segítségével lelkesen hozzá fogtak a föllendítő munkához. Ezek egyetértően készítik elő a VI-ik nemzetközi vallásügyi kongresszust.

Olaszország a reformációkor megajándékozta volt Európát egy csapat reformátorral, kik közül Blandratái és a két Socinusé ma is emlegetett nevek. A legújabb időben a Bracciforti nevét hallottuk sokszor. Ő és Mamiani az újkori olasz unitárizmus megindítói voltak. 1911-ben alakult meg: a szabadelvű hívők társasága, hogy tanulmányozza a vallásos kérdéseket és a hitet alakulatokban mutassák meg. Mindenik tag teljes szabadsággal vallhatja a maga meggyőződése szerinti vallásos és filozófiai elveket. Ma már erős társaság, mert ily jeles tagjai vannak: Chiappelli Alexandro a nápolyi egyetem tanára, Labanca, a római egyetemen a kereszténység történetének tanára, Formichi Casio a pisai egyetem tanára, Giglioti ugyanazon egyetem tanára és még számos egyet. tanár.

A társaságot Conte Gaetano irányítja, aki nyíltan unitárius lelkésznek vallja magát s kiváló sikereket ér el irodalmi és szószéki működésével Florencia-ban és másutt.

„Székely becsület“ diák szövetsége.

A diák otthon.

Hogy a mi diákjaink derék, ügyes fiuk, ebben az évben újból bebizonyították, ha nem is éppen ország-világ előtt, de országos férfiak és ezernyi ezer ember előtt. Tesli ügyességben, erőben, csinos mozgásban, gyors lépésben, bátor elhatározásban, kitartásban a hozzájuk hasonló diákoknál jobbaknak ítéltettek. Jobbak is voltak. Erről más helyen beszámolunk.

Itt új versenyre, újabb hődításra, nemzeti küzdelemre hívjuk fel nemes ifjainkat. A székely becsület megmentéséről és fönttartásáról van szó.

Inmár semmi kétség, hogy az erőset is legyőzi az erősebb. Bizonyos, hogy aki akar győzni, tud is, fog is győzni. Bizonyos, hogy a diák ott és akkor lesz ura helyzetének, ahol és amikor akar. Bizonyos, hogy ha kettő vagy három együtt van, már egy kis viléz csapatot alkotnak. Bizonyos, hogy három le tud győzni hatot s talán hatvanat is.

Miért ne. A diák tudja, hogy kell fogni a gerelyt, hogy kell célozni a fegyverrel, hogy kell dobni vagy rugni a labdát.

A diák tudja, mivel lehet elrontani a sikert. Tudja mivel lehet biztosítani.

A diák azt is tudja, hogy ő nem lesz mindig diák, nem is akar diáknak maradni, hanem férfi, munkás férfi akar lenni. Azért edzi testét lelkét, hogy a nehezebb és nagyobb munkát is megbírja. A diák tudja, hogy egy pár esztendő múlva ő lesz a férfisorban, ő mutatja az irányt másoknak. Ő vezér lesz, ő harcoss, ő közviléz, ő minden a minék erőre és ügyességre van szüksége. Ő tudja, hogy amikor ő ül a bírói széken jobb lesz az igazságszolgáltatás, nagyobb lesz a közrend, tisztább a becsület, mocsoktalanabb a hazafiság, fényesebb az erkölcs, világosabb a vallás.

Ez a diák jövője. Olyan szép, mint maga az ifjúság. Olyan lelkesítő, mint egy tökéletes költemény!

Hej de ez nem elég, ifjú barátaim! Ti csak álmodoztok, pedig azt hiszitek, hogy éltek és dolgoztok. Pedig igazában ti csak diákok és ábrándozók vagytok, holott már ma is lehetnétek tettekben tényező nemzetmunkások. Lássuk csak.

A diák egyebet is tud. Tud táncolni, tehát nyári bált, júniálist, júliálist rendezni. Tud utazni, kirándulni, tud régiséget gyűjteni (a székelynépköltési gyűjteményekkel évről-évre szép díjjal visznek el), tud növényt és ásványt fölkuatni s még mi mindent. A nagyobbacska diák tud prédikálni szülői büszkeségére. Részt vesz az ünnepségek rendezésében, sőt közre is működik.

A szomszédos diákok fölkeresik egymást, s kirándulásokat tesznek. Ez mind igen szép, helyes és jó. De lehetne sebb is jobb is, ha rendszeresen végeznék. Ez pedig *csak úgy lehet, ha a székely diákok vidékenkint szövetkeznek*. Ajánlom, hogy a szövetkezésnek legyen jelszava: *a székely becsületért!* Legyen a szövetkezel címe: «*Székelybecsület» diákszövetsége*». Nem szabad felekezeti külfömbiséget tenni.

A szövetkezel először vidékenkint alakúl meg: Ara-

nyosmenti, nyikómenti, homoródi stb. stb. A szövetezés szervezését olyan egyetemi, teológiai vagy gimnáziumi tanuló veszi kezébe, aki nyilvános tornaversenyen vagy más iskolai versenyen kitüntetésben részesült, vezető szerepet vitt. A vidéki szakaszok századdá alakúlnak egy főintéző vezetése alatt, akit első gyűlésükön választanak meg.

A diákszövetség tagjai csak 12 évet betöltött és 22 évet be nem töltött ifjak lehetnek.

A szövetség minden év júniusa végén újra szerveződik, új tagokat vesz föl s a régiek kilépését tudomásul veszi, helyök betöltéséről gondoskodik.

Az ifjak szülői engedélyt és iskolai értesítőt mutatnak föl a jelentkezés alkalmával.

A szövetség tagjai választott szakaszvezetők, illetőleg egy elnök vagy a szakasz főintézője intézkedései szerint járnak el s a tornaszaton, illetőleg lövőgyakorlatokra tanult kifejezéseket használják.

Az egyes vidékek szakaszai egyelőre a vidék viszonyaihoz alkalmazkodnak és készítik nyári tervöket.

Részt vesznek a vidék mozgalmában, ünnepélyeiben s mindenütt a leggondosabb figyelmet fordítanak arra, hogy tagtársaik szabályosan viselkedjenek, a rend, illem és fegyelem szabályai ellen ne vétessenek.

A szövetség tagjai kirándulások vagy ünnepségek alkalmával a tornászszabályokhoz tartják magukat, szeszest italt nem használnak, a tagok ellátásában kölcsönösen részt vesznek.

Jelszavaik: önmegtartóztatás, bátorság, tiszta élet, kifogástalan jellem, a zászlóhoz való hűség, barátság, kartársi szeretet és bizalom.

Céljuk: a vidék ifjúságának jó irányban befolyásolása, a székely becsület védelmezése, a székelységet fenyegető veszedelmek fölismerése és gondolkodás arról, hogy mik lennének a teendők; a munka megbecsülése és részvétel minden tisztességes munkában.

Céljnk. egymás segítése, a tészedzés gyakorlása és segélynyújtás veszedelem alkalmával.

Első teendő fölismerése és munkába állítása a vidék legalkalmasabb diákjának. A többi önként fog következni.

Nemes ifjak, ti mivel és lelkes emberek vagytok. Vegyétek észre mit akarunk elérni, midőn a «székely becsület» zászlóját nyújtjuk felétek. Vegyétek kezetekbe és mutassátok meg, hogy az ifjúságé a jövő s a székelység jövője az ifjúság kezében van. Föl a lobogóval!

A fogarasi unitárius egyházközség története.

A fogarasi unitárius egyházközség története az erdélyi unitarizmus történetével kezdődik. A XVI. század hatvanas évei végén és a hetvenes évek elején a fogarasi magyarság unitárius volt. 1573-ban Báthori István fegyveres erővel elfoglalta a várat az unitárius Békés Gáspártól. Békés bukásával Fogaras más vallású pátronus birtokába jutván, a lakosság is más vallásra tért. 1581-ben már Laskai Csókás Pétert a marosvásárhelyi ref. kollegium tudós igazgatóját hívták meg lelkésznek. Tehát egészen bizonyos, hogy a XVI. század nyolcvanas éveiben Fogarason már nem volt semmi unitárius élet.

A hirtelen nagy lánggra lobbant eszme hamú alá került és 300 éven keresztül még villanatszerűleg sem éledt újra. A XIX. század nyolcvanas éveiben azonban egy szikra kipattant a hamú alól és az eltemetett eszme életre kelt.

Az innen-onnan Fogarasra szakadt unitáriusok az olt-hévízi (akkor H. héviz) unitárius anyaegyház község védelme alatt leány-egyházközséget alapítottak. Az alapítás érdeme Tibáld Mihály kir. járásbíró urat (most nyug. táblabíró Marosvásárhelyen) és Lőrinczy Dezső polg. isk. tanár urat (most Kolozsvárt tanár) illeti.

Az első istentiszteletet 1887. ápr. 11-én tartották husvét másodnapján, amikor urvaesorát vett 51 egyházzag.

Az első ajándékozó dr. Boros György egyházi főjegyző úr volt, aki a mai templomi használatban levő bibliával lepte meg a feltámasztott gyülekezetet.

Érdekes jelenség! A feltámadás ünnepén feltámadt egyházközség legelőször is bibliát kapott ajándékba.

De bár ilyen kedvező jelek lelkesítették a kiesiny gyülekezetet, azért 25 éven keresztül egyebük sem volt, mint az örökös nélkülözés és vándorlás. Most a Tibáld Mihály úr lakásán, majd a városháza egy termében, majd az áll. elemi iskolában, most a régi gimn. épületében, aztán a polg. leányiskola épületében, majd ismét az áll. elemi iskolában tartják az istentiszteleteket.

A folytonos vándorlás közben a mindenkorl hévízi lelkészek vitték a világító tűzoszlopot a gyülekezet előtt; előbb Mózes Mihály, azután Osváth Gábor és végül Kiss Aladár lelkész urak és mindig nagy buzgósággal töltötték be vezéri szerepüket.

Hogy a vándorlás ne legyen örökös a helybeli reformátusoktól megpróbálták egyszer kérni a templomot, hogy

utánuk ők is tarthassanak templomozást benne, de az akkori ludós pap arra való hivatkozással, hogy az unitáriusokat most dobták ki a prot. irodalmi társaságból elutasította őket. A lutheránus lelkész értesülve a kicsiny gyülekezet árvaságáról: kérés nélkül felajánlotta templomát. Ezt a maga nemében páratlanul álló szép ajánlatot azonban a kicsiny gyülekezet vezérei soha el nem árúlt okból nem fogadták el. Inkább vándoroltak tovább. És az egyházközség élt tovább csendben, zajtalanul.

Végre 1900-ban az isteni gondviselés Fogarasba rendelte Bedő Ferenc kir. járásbíró, akinél vagyonosabb tagjai lehettek és lehetnek egyházunknak, de lelkesebb, odaadóbb és áldozatkészebbek aligha. Erély, ügybuzgóság és kitartás egyesülnek benne. Egyházáért semmi tőle telhelőt nagy áldozatnak nem tart. Az ő munkássága valószínűsítős áldás a fogarasi unitáriusokra nézve. Alighogy közejük került, megszüntette az addigi lágy-melegséget és a tengélet helyett célt tűzött az egyházközség elé.

A cél: építsünk templomot!

Sem merész, sem lehetetlen nem volt az eszme, de kissé félve remélte megvalósulását még maga Bedő is. Azelőtt! ugyanis 13 év alatt alig tudtak összegyűjteni 125 koronát, amivel 2 db. urvacsorai kelyhet vásároltak.

De nem azért jelentett a Bedő feltűnése fordulatot, hogy tovább is a régi kerékvágásban haladjanak a dolgok.

1901-ben az egyházközség gondnokává a Fogarasról eltávozott Lőrinczy Dezső helyébe Szentpáli Gyula városi főjegyzőt választották. Pál megkapta Barnaását.

A következő 10 évben 4000 koronát meghaladó összeg gyűlt a pénztárba e két férfiú buzgolkodása folytán, amivel a város legszebb pontján az építendő papilak és imaház számára telket vásárolt az egyházközség.

Közben az E. K. Tanács belátta, hogy oly tetemes számmal laknak unitáriusok Fogarason és vidékén, hogy helyén való lenne rendes lelkész alkalmazni e helyre. Az 1909-i egyházi főtanács elhatározza a leány-egyházközség anyásítását és ugyanezen év dec. 19-én nekem jutott a szerencse, hogy Fogarason századok után mint első unitárius lelkész beköszönhettem az e helyen feltámasztott unitárius egyházközségbe.

Árkosi Tamás,

(Vége a jövő számban.)

TÜZHELY MELLETT.

Rünn a természetben.

*Barangoló lettem. Mező füvén járok,
Integetnek felém tavaszi virágok.*

*Szent örök természet, benned vagyok, élek,
Rajongva, szeretve, ha keres a lélek.
A komor arcúedők simulóra válnak,
Nyugta lesz a szívnek, szárnya nő imának.
Jobb érzések nyomán a hit erőre kap,
Minden, a természet ölén eltöltött nap
Ünnepi szent napnak jellegét viseli,
Ottárát az ima mindenhol felleli.*

*A virágadó fa, a bokor rózsája,
Pillangó röpdei, méhe ha száll rája...
A kis rezgő fűszál, a zöldelő pázsit,
Ha harmat ragyog rajt, mely messze világít...
Mind megannyi oltár, megsejtelt imahely,
Hol pillangó, méhe, harmat imára lel...
Mind megannyi oltár, hol hazugság nincsen,
Honnan az imákra ráhallgat az Isten!*

*Barangoló lettem. Keresem oltárom,
Hova szívem, lelkem imádkozni járjon.
Vári Domokos.*

Egy fiu levele szülőihez

(Ezt a levelet megláttuk mielőtt a postára adták volna. Lemásoltuk magunknak, hogy elküldhessük az Unitárius Közlöny olvasóinak.)

Édes jó szüleim!

Kelt levelem Kolozsvárt, 1913. évi május 18-án.

Örvendenék ha ezen soraim friss és jó egészségben találhnák édes szülőimet. Azt akarom megírni, hogy életemben soha sem gondoltam volna, hogy az urak olyan

nagy dolgot csinálnak az egészségből, mert nálunk az igaz, hogy járt volt a járási orvos úr úgy vajegyszer, de a mit én itt Kolozsvárt láttam, olyant tán még az orvos ur maga sem látott. Azt mondotta a gazdám egyik szombaton. Te János, holnap vasárnap van, én neked nem adok semmi dolgot csak azt mondom, menj el a Szentgyörgy-térre a nagy könyvtárba s ott nézd meg az egészséget. Én el is mentem, de én ott annyi betegséget láttam a liszta látó szememmel, hogy még most is borsodzik a hátam tőle, de azért nem bánom, mert a bizony hasznos volt. Mert hát ott megmutatták még a gyomor legbelső részét is s azután kifordították egy embernek a tüdőjét, a másinak a veséjét, a máját, a torkot is, még a szemet is. Éppen úgy látszott minden, mint mikor az ember disznóöléskor a disznót kettéhasítja.

De azt immár megtanultam, hogy az ember sokkal rosszabb a disznónál, mert a disznónak a belsőrésze olyan szép liszta fehér és egészséges, de az emberé, még a szive is, meg a tüdője is majdnem olyan mint a langon pörgölt szalonnabőr. Vagy erősen összehuzódik, vagy igen erősen kifágasodik, hogy alig fér a helyén. Aztán olyan vöröses, foltos, lyukacsos mint éppen a mételyes juh mája.

Reá volt írva, hogy az a megpörkölés azért volt, mert az a bizonyos ember, akil felboncoltak igen sok pálinkát ivott életében. Én váltig mondtam egy uraságnak, hogy a pálinka mégis csak jó, mert attól az ember melegedik, de az az ur, aki tán éppen doktor volt, azt mondotta, hogy ebből egy szó sem igaz, mert a pálinka olyan természetű, hogy kirágja a húsból a zsirt és a csontból is a velőt. Nem egyszerre, hanem rendre rendre. Azt mondotta az a doktor, maga menjen el haza, mossa meg a kezit pálinkával jó erősen s meglátja, hogy a bőre olyan lesz, mint a kérég, úgy kiszárítja a bőrből a zsirt.

Azt is mondotta, hogy a részeg ember szeme milyen bambán néz, mintha nem látna igazal. Az igaz is. Megmutatta a képét egy rezes orru, kifordult szemű embernek. Egy cseppet sem volt szép.

Van egy nagy tábla s azon egy pohár sör, de csak képben. Hadd lássuk gondolám mit mond róla az irás. Olvasom, olvasom s amikor a végire jutottam szinte azt gondoltam, hogy milyen gazdag ember lett belőlem, mert van 200 korona készpénzem s annak a kamatja, de talán még több is. Az irás azt mondja, veszek egy pohár sört, fizetek érte 10 fillért. Ezt én a hányszor ebéd után elindulok a gazdám kihordó szekerekével, meg is tet-

tem minden nap. Vasárnap a pajtásokkal hármat, négyet is. Gondolom, hogy ha én 300 pohár sört megittam, pedig úgy is volt, akkor én 54 koronát költöttem sörre. Biza szép összeg, de reggel is mindig bekaptam egy pohár pálinkát, mert azt otthon így szoktuk volt, ezért fizettem 10 fillért ez is éppen 30 korona, de ebből biz én vasárnap is ittam.

Olvasom a tábláról: ha 10 fillért félre teszek 5 év alatt lesz 200 korona, 10 év alatt 437 K. 15 év alatt 719 K. 20 év alatt 1054, 30 év alatt 1923. Éppen arról a tábláról azt is olvastam, hogy egy pohár sör árával lehet venni 100 gramm zsirt vagy 600 gramm kenyeret, vagy 6 deciliter tejet.

Azt mondhatom édes szülőim, hogy én ezután sem sört sem pálinkát egy cseppet is be nem teszek a számba, mert én pénzes és egészséges ember akarok lenni. Mert azt írják egyik táblán, hogy az iszákos ember háromszor annyit betegeskedik, mint aki nem iszik. Ez is sokat ér. S amellet az orvos úr azt is mondta, hogy aki iszákos, sokkal rövidebb ideig él, szinte csak 40–45 esztendeig s a gyermekei is csak csenevészek, betegesek. Ezt már aztán nem szeretném, mert hát Juliskával megegyeztünk, hogy ha elébb nem, karácsonykor egybekelünk. Ugy-e édes szülőim is így akarják. Tisztelem édes szülőimet, a szomszédokat és a tiszteletes urat is. Mondja meg apám uram a Tiszteletes urnak, hogy igazat mondott volt, amikor a nyári tanításon a mértékletességet magvarázta. Sokszor jutott eszembe, amikor az egészség kiállítását nézegettem. Az Istentől áldást és jó munkálkodást kívánok.

Szerető fiok

János.

Dávid Ferenc egyleti gyűlések.

Az udvarhelykőri D. F. egylet rendes évi gyűlését május hó 29-én tartotta Keményfalván igen szép számú közönség jelenlétében. Az istentiszteleten közreműködtek: Gálffy Ákos énekvezér az éneklés vezetésével, Ürmösi Józsefné éneksólyával és Benczédi Pál lelkes imával és egyházi beszéddel. A gyűlést Demeter Dénes fiókegyleti elnök szép és tartalmas megnyitó beszéddel nyitotta meg, mely tartalmas beszéd hatásos és megragadó volt. Felolvasott Demeter Dénesné tiszteletes asszony azokról a feladatokról, melyek a falun lakó értelmiségre, különö-

sen a nőkre várnak. A felolvasó kijelöli az útat, amelyen minden falun lakó intelligens ember embertársainak hasznára lehet. Ez az út a néppel való szorosabb foglalkozás és így a népnek gazdasági és szellemi színvonalának emelése. A tartalmas és szellemesen megírt felolvasást tapsal jutalmazta a hallgatóság. Szabó Irma kisasszony szép szavallata és Sebe Ferenc lelkész szavallata, valamint Ūrmösi Józsefné lizzeletes asszony szép solo éneke csak emelték a kedves és ünnepies varázshatását a gyűlésnek. Ezzel elnök bezárván az ünnepies részt, a hivatalos ügyek tárgyalása következett. Ezen Pál Ferenc pénztárnoknak jelentése örvendetesen tudomásul vétetett és pénztárnoknak a tagdíjak begyűjtése körül elért nem mindennapi sikereért köszönet is szavaztatott. Az egylett vagyona 1246 K 43 fillér, Ūrmösi József könyvtárnok jelentése elfogadlatván, több indítvány tárgyalatott. Ezek közül nevezetesebbek Péter Sándor azon indítványa, hogy valami alapon a Pap D. Dávid Ferenc életrajza című népies művet a népnek ingyen adják, másik indítvány pedig Amerikába kivándorlók számára az unitárius Népnaptárt és a népies Dávid Ferenc füzeteket kívánja megküldeni.

Gyűlés mindkét indítványt elfogadja. Bejelentettek 3 új tagot. Jövö gyűlés Jánosfalván lesz.

A széketkykeresztúrkēri Dávia Ferenc Főkegytel május hó 28-án Magyarzádokon szépsikerű ünnepélyt és közgyűlést tartott. A község lakói a vidékről is szép számmal megjelent tagokkal zsufolásig megtöltötte a templomot. Más felekezetiiek is szép számban voltak jelen. Pap Zsigmond énlaki lelkész prédikált. A józan vallás értékességét magasztalta. Szereplése egy hivatásos, buzgó ifjú lelkész nemes és értékes szereplése volt. Pap Mózes elnök az összhangot, a lelki szépséget kereste a jó falu népében. Felsorolta azokat az erényeket, amelyekben ezt megtalálja és a közönséget ez erények követésére buzdította. Gábor Lenke k. a. «A tanu» Váradí A-tól c. kedves költemény' szavallta el, kedvesen és köztetszéssel. Dr. Demeter Lőrinc főszolgabíró a lelkész és a hívek közti viszonyról tartott tanulságos és értékes előadást. Kedvessé tették a benne megnyilvánuló ifjúkori személyi és helyi vonatkozások és a meleg közvetlenség. Kisgyörgy Jenő tanító «Fiamnak» Arany J.-tól kedves költeményt szavallta el, szintén nagy elismerésre méltóan.

A gyűlésen egyebek közt határozatra emelték, hogy az egyházi főhatóságtól évenként 500 K segély kérendő arra a célra, hogy a Dávid Ferenc fiókegyleti gyűlésen megjelenő vidéki tagok ellátása, költsége részben fedeztessék belőle. Legalább 2 gyűlés lenne tartandó. Így egyleti életünk az eddiginél sokkal elevenebb lenne.

Elnök meleg szavakkal zárta be a gyűlést. Kedves emlékként óhajtotta megtartani ez ünnepség emlékét a jelenlevők szívében.

Dr. Demeter Lőrinc vendégszerető családja vendégelte meg az egyleti tagokat, Gyöngyösi Béla lelkész is vendégszeretettel fogadta őket.

Az unitárius lelkész kör gyűlése Bölönben június 26-án.

Örömmel írhatom, hogy a gyűlés ékesen és szép renddel folyt le. Tagok aránylag kevesen jöttek el, alig 30-32-en. Küküllőkörből csak Utó Lajos, Maroskörből Kelemen Árpád, Torda-Aranyosból Ébert András volt jelen, a kolozsi és Duna-Tiszamenti körből senki. Az érdeklődés tehát nem volt nagy. A gyűlés lefolyása azonban szép volt és elég tartalmas. Vári megnyitó beszédében a lelkészek mai helyzetéről szólva, a lelkészi állás lebecsülésének okait keresi. Azután Ürmösi József adta elő a lelkész kör működésének irányait, melyet egy bizottság állapított meg.

Zoltán Sándor Isten személyes befolyásáról egy elég hosszú felolvasást tartott. A bölcselők idevonatkozó véleményét eleitől kezdve mind elmondta s oda konkludált, hogy Isten és személy kizárják egymást. Felolvasása gondos tanulmányozásra vallott s élvezettel hallottuk. A felolvasáshoz hozzászólók Istent személyesen is el tudják képzelni s így is képzelik.

Benczédi Pál egy angol író nyomán azt fejtegette, hogy a biblia-kritikát a lelkész mennyiben és miként használja. Itt a hozzászólások inkább oda redukálódtak, hogy a bibliaát a vallás tanításánál miként lehetne eredményesebben használni.

Szerepelt aztán az indítványok során a korpótlék, családí pótlék, vasuti féláru jegyek, lelkész kör gyűlésre fuvardíj, mint a tanároknál. Mindezek közül magam részéről legfontosabbnak tartom az utóbbit. Én azt hiszem, hogy

most is legalább még egyszer annyi pap megjelent volna, ha az meg volna. Méltányos volna, ha legalább a vidéki általános lelkészköri gyűlés költsége valahonnan megtérülne. Ugy is lehetne pld. hogy emeljék fel az egyházköri segélyeket s akkor lenne az egyházközségek kötelessége ezt a 30 koronát fedezni.

Ebert András elég érdekesen és elég kellemes előadással beszélt. I. kor. XIII. 11. és 13. u. alapján beszélt «mikor gyermek voltam» stb. a hitről, reményről és szeretetről. Szereplése jól sikerült.

Arbiter.

Egyházi és iskolai mozgalmak.

A segesvári imaház ünnepélyes fölavatása június hó 1-én megtörtént. Ferencz József püspök úr Végh Mihály titkárral leutazott és istentisztelet a ref. templomban, megáldás az imaházban rendkívüli nagy érdeklődés mellett megtörtént a segesvári hivek és az egész város örömeire

Szentkatolnai Bálint Gábor

a kolozsvári egyetem rendes tanára, egyházunknak lelkes tagja, az ideálista magyari, a ki nemzeti nyelvünkért hosszas keleti utjain a kereszténység apostolaihoz méltó martir szenvedéseket állott ki, az igazi nyelv-zseni, elhunyt május 26-án Temesvárt. A hozzá méltó költői lélek Szabolcska Mihály temette el. Holttetemeit Kézdivásárhelyre szállították, mert az Székelyanyaföldön kívánt pihenni. Lapunkban méltatni fogjuk. Kívánunk csöndes nyugtot a nagy és nemes léleknek, az őszinte jó barátoknak!

Elhunytak. *Ürmösi* Margit, szentgericei esperesünk *Ürmösi* Kálmán leánya özvegyi házának

egyetlen ékessége június 18-án. A mérhetlen csapás súlyát növeli, hogy a kedves, bájos leány már jegyben járt s csak hetek választották el a menyegzőtől. Mély részvétünk enyhítse az apa és testvérek fájdalmát. — Abrudbányai Rédiger Árpád gyógyszerész-szigorló elhunyt május 28-án, hosszas szenvedés után. Nagy család gyászolja a szépreményű ifjú korai elhunytát. — Özv. Farkas Károlyné Puskás Ilona néhai Szász Ádám unokája hosszas szenvedés után elhunyt. *Özv. Adámossy* Györgyné Adámossy Gábor kövendi lelkész édes anyja, a híres Koronka esperes leánya elhunyt jan. 26-án hosszas szenvedés után 61-ik évében. A buzgón hívő anya egész életét a valóságos hit irányította szeretett családjáért.

A párisi nemzetközi vallásügyi kongresszus július 16—23-án fog megtartatni. Ámérikából 150, Angliából is legalább ennyi unitárius lesz jelen. Hazánkból lapunk szerkesztője leányával Rózsikával,

Benke Elek egyh. tanácsos, ifj. Pákey Lajos vesznek részt, mai hireink szerint, de remélhető, hogy ez a szám meg fog növekedni.

Alapvizsgálatot tettek igen jó eredménnyel: Bálint Albert, Báró József, Bedő Árpád, Bedő Miklós, Csiki Gábor, Orbán Lajos II. éves hittanhallgatók. **Szakvizsgát** tettek igen jó eredménnyel dr. Kiss Elek aki szeptemberben megy az oxfordi Manchester Collegeba és Kincses László, aki már rövid idő elatt papi hivatalt fog elfoglalni.

A dr. Bedő Albert pályadíjra 7 a Benkő Mihály pályadíjra 6 egyházi beszéd érkezett be. Nemcsak számszerinti, tartalmilag is sikerültnek látszik mindkét pályázat.

A Budapesti Dávid Ferencz Egyetl titkára Ujvári László a közgyűlés megbízásából beküldötte az egész titkári és pénztári jelentést, valamint a költségvetést Jelen számra későn érkezett.

Tanári beiktató ünnepély a kolozsvári unitárius kollégiumban. Igen kedves házi ünnepély keretében maj. 7-én tartotta meg tanári székfoglalását dr. Borbély István a magyar és német tanszék új rendes tanára. Értekezése a „A magyar XVI. század vezető eszméi” gondosan kidolgozott tekintélyes forrásokat felülemelő értékes munka. Kora állapotainak beállítását az értekezéskor egészen sajátos egyéni alapon adja s mindvégig élénken foglalkoztatja a hallgatóság érdeklődését e subjektív beállításhoz hasonló jelleme és események hangulatos megrajzolásában. Az elnöki székből Kozma Ferenc isk.

felügyelő gondnok üdvözölte egész mély gondolatú beszédében az ifjú tanárt Az igazgatóság nevében dr. Gál Kelemen igazgató szólott és kiindulva abból, a közellenszenvből és nemtörődömségből, melyben ma a tanárokat részesítik, arra a konkluzióra jut, hogy a tanárnak magának kell oda hatni, hogy a téves, ellenszenves magatartás véget érjen. Igen szép köszöntő szavak hangzottak még el a mélt. Püspök úr, dr. Boros György, mint az E. K. Tanács képviselője és Csifó Sálamon dékán, mint az unitárius theol. intézet képviselője részéről. A nagyszámú hallgatóság között volt Schneller István egyetemi professzor is.

Tornaverseny. Az idén a rendes évvégi tornavizsga helyett a helybeli középiskolák f. é. jun. hó 1-én d. u. 8 órakor tartottak egy nagyszabású tornaversenyt a sporttelepen nagy és előkelő közönség jelenlétében, a kolozsvári mentők javára. Ezen első közös verseny emlékére alapított Dr. Szabó Dénes egyetemi tanár egy vándordíjat (selyem zászló), melynek elnyeréseért az ezentűl minden esztendőben rendezendő közös tornaversenyben résztvevő intézetek egymás között versenyezni fognak. Az az iskola, amely a selyemzászlót, Dr. Szabó Dénes egyetemi tanár adományát, háromszor egymás után vagy megszakítással ötször nyeri el, végleg magáénak mondhatja a zászlót. A résztvevő intézetek közül a gyönyörű selyemzászlót az unitárius főgimnázium nyerte 121

ponttal a reform. főgimnázium 114 pontjával szemben. Ifjaink összesen 22 ezüst érmet és 43 bronzérmet nyertek, főgimnáziumunk kapott két oklevelet. Intézetünk első tiszteletdíját nyerte Horváth József VIII. o. t. a másodikat Péterfi Jenő VII. o. t. és ifj. Schuster Emil tiszteletdíját Morvai Árpád VI. o. t.

Díjlövés. F. é. jun. hó 6-án a helybeli 3 főgimnázium előzetes házi versenye után, díjlövészettel egybekapcsolt közös záróünnepet rendezett a szászfenesi honvéd elemi lövőtéren. Ezen a díjlövészen nyertek a következő tanulóink: A IV. díjat Tanka Károly VII. o. t., az V. Ürmösi Vidor VII. o. t., VI. Pálfi Antal VII. o. t., a VII. Mikó Miklós VIII. o. t., a X. Benke Márton VIII. o. t., a XIII. Bálint Lajos VIII. o. t. a XVII. Szász Ferenc VII. o. t. Máthé László VIII. o. t. kapott mint csapatvezető egy nagy ezüst érmet és egy oklevelet. Intézetünk a II. helyre került, ámbár 8 díjat vitt 28 tanulóval a reform. főgimnázium 7 díjával és 65 résztvevő tanulóival szemben.

A vívók házi versenye. F. é. jun. hó 15-én tartatott vívótanfolyam záróvizsgálója házi verseny alakjában, melynek versenybírója Ambrus Enore, a helybeli 21. honvéd gyalogezred hadnagya volt. Az eredmény a következő: **A kezdők közül** első Richter Béla, második Jakabházy Zsigmond III. o. t., első Rettegi István, második Tanka Dezső IV. o. t., felső osztályú kezdők közül első Gelei Antal VI. o. t., második Péterfi Jenő VII. o. t. A haladók közül

első lett Tanka Károly VII. o. t., második Veress Zoltán VII. o. t., harmadik Török Jenő VII. o. t., negyedik Borsai Andor VI. o. t., ötödik Árkossy Lajos V. o. t., hatodik Erdős Imre V. o. t. Az alsó osztályuaknál az első kapott ezüst érmet, a második bronz érmet, a felsőosztályuaknál a három első ezüst érmet, a három utolsó bronzérmet. A Kun Mátyás kereskedő úr által felajánlott vívókardot nyerte Tanka Károly VII. o. t. Az összes érmekeket adományozta László Gyula tornatanár.

Ifjúsági korcsolyaverseny. 1913. febr. 2-án a tornavívoda udvarán tartott ifjúsági korcsolyaversenyben részt vettek Daly Dezső VI. o. t. és Veress Zoltán VII. o. t. Az 500 m. síkfutásban az első díjat nyerte Daly Dezső, valamint az 1500 m. kitartó futásban is. Mint első kapott 2—2 nagy ezüst érmet. A műkorcsolyázásban első lett Veress Zoltán, aki egy tiszteletdíjat (ezüst cigarettatárcát) nyert.

Az unitárius Kollégium értesítője. Terjedelmes könyv tehát sok érdekes iskolai adatot tartalmaz. Ifjúságunk egy évi működésének szép jeleivel találkozunk.

A teológián egyházi beszéddel dr. Bedő Albert 50 kor. pályadíját nyerte dr. Kiss Elek, ugyan ő nyerte a történelmi pályadíját 50 kor. szintén a Lőrinczy Dénes altábornagy 50 k. pályadíját egyházi beszéddel. Lőrinczy altábornagy 2-ik 50 kor. pályadíjából, amelyek I. és II. éveseknek voltak kitűzve, Bárány József 30 k. Csiki Gábor 20 k. nyert egyházi beszéddel. **Székely** László ny.

lelkész 50 k. pályadíját a zsoldárokról írt tanulmányal nyerte Zsigmond József, *Árkossy* Lajos főszámvevő 50 k. pályadíját Báró József vallás-bölcseleml tanulmányal. A Theol önképzőkör 50 k. *Temetkezési szokások a széke-lyeknél* pályatételre írt tanulmányával Báró József. Az angol pályázaton 200 k. Dr. Kiss Elek 40 k. Csiki Gábor 30—30 k. Bálint Albert, Báró József, 25 K. Kozma Zoltán.

A *főgimnáziumban* a Reményben megjelent költeményével 10 k. Orbók Gyula VII. pályázata költeménnyel 10 k. Szász Ferencz VII. Az erdélyrészi szász vagy oláh betelepülések s e nemzeti-ségek térfoglalása c. pályamunkával 30 K szorg. díj. K. Nagy Imre VI. o. t. Latin pályázati írásbeli vizsgálaton Gál Ernő VII. o. 50 K. Népköltési gyűjtésben Darkó Gábor IV. 12 K., Csép Miklós IV. és Sári József VII. 8—8 K. Kozma Béla VII. és K. Nagy Imre VI. 6—6 K. Márc. 15-én tartott beszédért Hadházi Sándor VIII. 15 K. „A víz és szerepe a természetben“ c. ért Müller Géza VII. 8 K. Angol pályázaton Gál Ernő 50 K. Legjobb magyar dolgozataiért Hadházi Sándor VIII. 4 K. Reményben megjelent legjobb prózai dolgozataért Müller Géza VII. 10 K. Legjobb orációért Gyúrke VIII. 50 K. „A kor eszméi Eötvös regényeiben“ c. Boros Sándor VIII. 20 K szorg díjat. „Az ifjúság nevelése a nemzetek jövő sorsa és boldogsága“, alkohol ellenes mozgalmat tárgyaló munkával a Good T. adományából Boros Sándor VIII. 20 K. Dr. Tompa János 30 K. tűzött egy pályatételre: „Milyen legyen egészségi szempontból ruházódásunk“ Gál Ernő nyerte el.

Szózat az ifjúsághoz. Fogyunk, gyöngülünk! Véreink kivándorolnak, mert itthon még kenyér sem jut mindenkinek. —

Tartsuk honfitársainkat a hazában vissza azzal, hogy itthon biztosítunk munkát és kenyeret nekik és saját derék munkásainknak juttatjuk a külföld ipartermékeiért kiadott óriási összegeket! 1907-ben több mint másfél millárd koronát adtunk ki külföldi árúért, egy-magában iskolaszerekek kereken 23 milliót. Ne vásároljunk tehát külföldi iparcikkeket, mert az értük kiadott pénzzel szegényebbekké válunk. Irtsunk ki körünkből mindent ami idegen, ha az hazaival pótolható!

A torockói egyházközségbe Németh István lelkész afia a Dávid Ferenc életrajzából 415 példányt rendelt meg, hogy minde-nik házhoz juthasson. A választmány örvendetesen vette tudomásul ezt a meglepően szép eljárást.

Dávid Ferenc életrajza angolul is megjelent egy csinos kis füzetben. Az életrajzot *Gaunett* C. Vilmos az „Edes otthon“ írója amerikai unitárius lelkész készítette, lapunk szerkesztőjének a Harvard egyetem teológiai könyvtárában levő kézirati munkája és újabban küldött adatai nyomán. Bevezetésében hazánk történetével és a reformációval foglalkozik. Dávid Ferenczel nagyon rokonszenvesen foglalkozik. Közli a tordai kép kitűnő lenyomatát s egyben fölhívja a közönséget a szép kép megszerzésére.

Megjelent. Örömmel vettük lapunk zártakor a jó hirt, hogy a Régeni Aron Korálkönyve az E. K. Tanács kiadásában megjelent és 5 koronáért kapható a titkári hivatal útján.

Szerkesztői üzenetek. B. J. — P—a, M—t. Jól értesültek. Dr. György János megvált református papi állásától, mert ez a világ nem könnyen hajlik oda, ahol ő szeretné látni. Vagy talán ő sem egészen tudja, mit szeretne!

Szállodamegnyitás Kolozsvárt !!

Ferenc József nagyszálloda

mult év szept. 1-én

megnyilt

Ferenc József-út 5. és 7. sz. alatt.

*Modern kényelemmel berendezve.
Központi melegvízfűtés. Hideg-meleg
mosdó. Díszesen berendezett társalgó*

Emeletenként fürdőszobákkal ellátva

*Lift. Minden vonagnál a szálloda
autó szalonkocsija a n. é. utazó-
közönség rendelkezésére áll, vala-
mint a kolozsvári Autóbusz Közle-
kedési Társaság kocsijának a szál-
loda előtt rendes megállóhelye, mi-
vel a n. é. közönség igen olcsón be- és
kiutazhat a vasútállomásra.*